

Kultur-, fritid-, turisme-, landdistrikt- og købstadsstrategi 2021

Godkendt af kommunalbestyrelsen d. 20. april 2021

Kulturstrategi for Norddjurs Kommune

Kultur

Kulturoplevelser skal skabes, hvor borgerne er, både som en integreret del af hverdagen og som enkeltstående kulturelle tilbud og events.

Vi skal skabe rum og retning for børn, unge og voksnes egen kultur – den kultur, der frembringes og udfoldes i eget netværk og dagligdag. Børn, unge og voksne skal have mulighed for at være medskabere af og få ejerskab til de kulturproduktioner, de indgår i.

Norddjurs skal være kendt og anerkendt for sit mangfoldige kulturliv, både inden for og uden for kommunegrænsen.

Kunst

I Norddjurs viser kulturen også sit ansigt som kunst, arkitektur og aktivitet i gadebilledet, på torve, i parker, i kulturhuse, kirker, biblioteker og museer.

Vi skal turde satse og give plads til nytænkning af de forskellige kunstarter. Kunsten skal være alsidig, tilgængelig og inkluderende.

Kunstens aftryk i vores byer og små lokalsamfund skal hele tiden være under udvikling både i gaderne og i aktiviteterne i byens kulturhuse og mødesteder.

Kunst skal medvirke til, at man bliver nysgerrig på at gå på opdagelse både dér, hvor man bor og i andre sammenhænge i kommunen.

Kulturhistorie og kulturarv

I Norddjurs har mennesker op gennem historien sat deres præg på landskabet og byerne. Sporene findes overalt i form af kirker, bondegårde, herregårde, fiskerlejer, fabrikker og fortidsminder som gravhøje og stendiger.

De stedbårne potentialer, kommunen rummer, skal bringes i spil, når der udvikles kulturformidling og kulturaktiviteter.

Kulturens aftryk i by og på land skal hele tiden være under udvikling. Vi skal skabe kulturoplevelser, der synliggør vore kulturlandskaber og kulturarv og give plads og mulighed for kulturhistoriens fortælling med udgangspunkt i den viden og de landskaber der findes i Norddjurs. Udviklingen skal samtidig finde sted i balance med bevaring af kulturarven.

Kulturinstitutioner

I Norddjurs er der markante huse, kulturskole, biblioteker, som er omdrejningspunkter for oplevelse og inddragelse, indlevelse og udfoldelse. Et særligt aktiv er den mangfoldighed af kulturinstitutioner i kommunen, der både er medskabere og den konkrete udførelse af kultur. Vi skal motivere til samarbejde mellem erhvervslivet og kulturinstitutioner, så nye aktiviteter kan opstå.

Kommunens institutioner skal ses som et aktiv i forhold til dannelse og uddannelse af kommunens børn og unge.

Der skal arbejdes strategisk med synliggørelse og formidling af kulturhusene for at sikre, at kulturhusene også bliver et aktiv for kommunen og dens turisme, erhvervsliv og andre samarbejdspartnere. Kulturhusene skaber rum for mødet mellem borgere og professionelle kunstnere inden for især kunst, musik og teater.

Fritidsstrategi for Norddjurs Kommune

Fritid

I Norddjurs Kommune ønsker vi at skabe de bedste rammer for fritidslivet. Der skal være fritidsmuligheder for alle aldersgrupper og borgere med handicaps, med aktiviteter af forskellig karakter. Det skal være muligt at dyrke både fritidsinteresser, der er rolige, og fritidsinteresser, der er adrenalinfyldte. Vi vil arbejde for, at fritidslivet fortsat forbliver mangfoldigt med muligheder, hvor alle behov tilgodeses. I forlængelse af dette skal vi også imødekomme og understøtte de mere utraditionelle og individuelle aktivitetstilbud.

Vi vil gøre en indsats for, at man kan benytte sig af tilbud i nye og gamle fællesskaber, f.eks. i en forening eller selvorganiserede fællesskaber. Der skal også være muligheder for de brugere, der gerne vil bruge deres fritid alene - både i foreninger og i det udendørs rum og dets faciliteter.

I Norddjurs tilstræber vi en god dialog med borgerne, hvilket bl.a. skal fremme lysten til at tage del i fritidslivet, så der i hele kommunen er aktive lokalsamfund med engagerede og handlekraftige borgere. Det skal være sjovt, meningsfyldt og nemt at være aktiv og frivillig, så endnu flere får lyst til at deltage. Frivilligheden i fritidslivet vægtes højt. Derfor vil vi understøtte fritidslivets muligheder, gøre dem synlige, forbedre åbenheden og kendskabet til foreninger, institutioner og kommune, så endnu flere bliver en del af fællesskabet.

Faciliteter

I Norddjurs ønsker vi at have et bredt udvalg af faciliteter, der tilgodeser borgernes behov og tidens trends, og de skal være tilgængelige for alle brugergrupper, også når vi bygger nyt.

Vi vil udvikle faciliteter, der inviterer til udfoldelse og bevægelse, både indenfor, i byrummet og i naturen. Faciliteterne skal følge med behovet på fritids- og idrætsområdet. Samtidig vil vi synliggøre og udvikle de allerede eksisterende faciliteter samt skabe bedre forudsætninger for, at faciliteterne bliver udnyttet bedst muligt i forhold til antal brugere, aktiviteter og ambitionsniveau. Herunder vil vi sørge for og styrke en mere fleksibel anvendelse af faciliteter, til fordel for blandt andet flere målgrupper. Vi vil imødekomme behovet for den selvorganiserede aktivitet og tage højde for den enkeltes planlægning og mulighed for uforpligtende socialt samvær.

Norddjurs Kommune er omkranset af en smuk og fremkommelig natur. Vi vil arbejde for, at naturen som facilitet bliver brugt som et rum for en mangfoldighed af aktiviteter. Vi vil styrke forbindelsen mellem land, vand og by ved at skabe faciliteter og aktiviteter i naturen samt udvikle på cykel-, løbe- og vandreruter og stier mellem forskellige aktiviteter. Der skal være nem adgang til naturen, og den skal være tilgængelig for alle brugergrupper. Derudover skal naturen forankres ind i og være en del af dagligdagen på de offentlige institutioner.

Idræt

Vi ønsker overordnet at sikre, at alle har mulighed for at deltage i et aktivt idrætsliv, og at der er plads til alle typer idrætter i foreninger. Vi skal understøtte foreningernes idrætslige initiativer - både nye og gamle - samt hjælpe idrætsforeningerne med at udvikle sig. Der skal være målrettede og varierede tilbud indenfor konkurrenceidræt, bredde og talent, og vi skal understøtte, at det er sundt, sjovt og udfordrende at deltage i idrætsaktiviteter.

Kultur-, fritid-, turisme-, landdistrikt- og købstadsstrategi 2021

Vi ønsker, at alle borgere inden for de forskellige foreninger, sundheds- og beskæftigelsestilbud, skoler og daginstitutioner har mulighed for at tilgå de nødvendige faciliteter, der skal til for at understøtte deres idrætslige behov i hverdagen.

Norrdjurs Kommune har indgået en "Bevæg dig for livet" kommuneaftale med DGI og DIF. Fritidsstrategien skal understøtte og spille sammen med projektet og dets indsatser, der tilstræber at få flere idrætsaktive borgere i kommunen.

Folkeoplysende foreninger

De folkeoplysende foreninger skal fortsat spille en vigtig rolle i Norrdjurs Kommune. Derfor skal vi hjælpe foreningerne, skoler og voksenundervisningen med at udvikle sig. Herunder at understøtte udviklingen af nye tilbud, som borgerne oplever som lokale, nærværende og relevante. Vi skal skabe større synlighed for foreningernes aktiviteter i kommunen og understøtte, at nuværende medlemmer bliver i foreningerne, samt udvikle initiativer for at fremme tilgang af nye medlemmer.

Vi ønsker at styrke samarbejdet mellem de uniformerede korps, aftenskolerne, idrætsforeningerne, råd og samvirke. Herunder skabe netværk mellem foreninger og andre aktører. Generelt skal der etableres et godt samspil med klar kommunikation mellem de frivillige, foreninger og kommunen, og derved øge sammenhængskraften.

Talent og elite

I Norrdjurs Kommune vil vi etablere en langsigtet indsats for talent- og eliteidræt, ud fra en fælles forståelse og samarbejdende filosofi. Lokal talentudvikling skal ske gennem et tæt samspil på tværs af foreninger, uddannelsesinstitutioner, udøvere og kommune. En fælles vision skal understøtte samarbejdet på tværs af kommunen, lokalsamfund og foreningernes egne ambitioner, som på sigt forbedrer relationer, skaber opmærksomhed, gode historier og positive fællesskaber.

Arbejdet med talentudvikling understøtter udviklingen af breddeidrætten med fokus på børn og unge i foreningerne i synergi med "Bevæg dig for livet" som en forudsætning for gode talentmiljøer og fremtidige talenter. Strategien skal samtidig kunne understøtte de foreninger, der allerede nu har potentielle talenter, der har mulighed for at skabe resultater på regionalt og nationalt niveau. Derudover vil Norrdjurs Kommune understøtte de foreninger, der allerede nu befinder sig på eliteniveau.

Målsætningen er at opbygge lokale talentudviklingsmiljøer "der hvor udøverne befinder sig" med et bredt udvalg af sportsgrene, fleksibilitet i træningstider og aktiviteter.

Talentudviklingen skal rettes mod borgerne i Norrdjurs Kommune og skabe lokale udviklende, inkluderende og lærerige bredde- og udviklingsmiljøer, så indsatsen tilgodeser de udøvere, der gerne vil tage skridtet videre til et eliteniveau – vejen mod medaljer til regionale, nationale- og internationale mesterskaber.

Turismestrategi for Norddjurs Kommune

Turisme er en central del af Norddjurs Kommune - både i forhold til arbejdspladser, udvikling og oplevelser. Turismen er tæt forbundet med naturen, der danner grundlag for langt størstedelen af de oplevelser, både gæster og borgere i kommunen kan nyde. Norddjurs Kommune skal derfor skabe turismeudvikling i samspil med den unikke natur, så der skabes bæredygtige oplevelser til glæde for både lokale borgere og gæster.

Rekreativ natur

Den smukke kyst danner rammen for størstedelen af turismen i Norddjurs. Med sommerhuse, feriehus og campingpladser er der rigt på overnatningsmuligheder langs kysten. Ligeledes er der allerede nu skabt forbindelser mellem de forskellige "hotspots", både for vandrende gæster og for cykelturister.

Norddjurs Kommune skal medvirke til at skabe en samlet strategi for hele kysten, således at der sker en naturlig udvikling de steder langs kysten, hvor det giver mening i forhold til eksisterende turismetilbud, infrastruktur og udviklingspotentiale, mens andre områder forbliver mere "vild natur", hvor ønsket om stier til vandreture prioriteres over mere luksuriøse turismetilbud.

Kyststrategien skal udvikles i samarbejde med en række landsbyer langs kysten, således at de kan bidrage til udviklingen af netop deres område, og således at turismeudviklingen kædes sammen med landdistriktsudvikling og investering heri.

Naturpark Randers Fjord er et udviklingsområde, hvor frivilligt samarbejde er omdrejningspunkt for at skabe naturoplevelser på og ved fjorden, til glæde for både lokale borgere og for gæster. Norddjurs Kommune skal aktivt arbejde med at udvikle naturparken i samarbejde med Randers Kommune og være en aktiv deltager i den nationale udvikling af naturparken.

Oplevelser

I Norddjurs skal der være oplevelser, der er tilgængelig for alle. Ud over en fantastisk natur har kommunen en række stærke oplevelsescentre i form af Kattegatcentret, Gl. Estrup, Det Grønne Museum og Museum Østjylland, hvor forskning, samarbejde og formidling går hånd og hånd, og hvor der er årligt er mange besøgende gæster. Disse fyrtårne skal være en del af Norddjurs Kommunes fortælling og branding udadtil, særligt ind i samarbejdet med VisitAarhus. Norddjurs Kommune skal være en stærk og vigtig samarbejdspartner for fyrtårnene.

Ligeledes har Kyst- og Fjordcentret, Stenvad Mosebrugscenter og Djursland for Fuld Damp opbygget turismeoplevelser, der hvert år tiltrækker både lokale og gæster, og hvor der formidles natur, kultur og historie koblet sammen med turismeoplevelser. Norddjurs Kommune skal skabe klare og positive rammer for, at disse oplevelsessteder kan videreudvikle sig og indfri de store potentialer, der ligger i øget antal besøgende.

VisitAarhus og lokal turistservice

Norddjurs Kommune er en del af VisitAarhus, der destinationsudvikler og brander kommunens turismeoplevelser. Ligeledes fungerer VisitAarhus også som vidensbank, der kan kvalificere turismeudviklingsprojekter i kommunen og agere sparringspartner, når det er relevant. Norddjurs Kommune skal være en aktiv medspiller i at skabe en stærk fælles turismedestination, hvor de gode synergier mellem kyst, natur og storby styrker hele området som værende attraktiv for turister.

Den lokale turistservice på Anholt og i Grenaa varetages på centrale lokaliteter og giver en fysisk tilstedeværelse, hvor gæster kan få informationer om de attraktive oplevelser og muligheder, som Anholt og Norddjurs byder på. Den lokale turistservice giver værdi og er med til at udbrede lokale turismeoplevelser til turister i hele Norddjurs Kommune. Der vil fortsat være et tæt samarbejde mellem den lokale turistservice og VisitAarhus.

Anholt

Med sin placering midt i Kattegat er Anholt er en særlig turismedestination med en enestående natur. Norddjurs Kommune skal understøtte den eksisterende turisme på øen, der respekterer og er med til at værne om øens fredede og unikke natur. Ligeledes skal kommunen medvirke til at skabe harmoni mellem turister og de fastboende, hvor det er det lokale udgangspunkt, der danner rammen for udviklingen af oplevelser på øen. De fastboendes ønske om en længerevarende turismesæson skal Norddjurs Kommune aktivt støtte op om, herunder også i markedsføring via VisitAarhus.

Det grønne og det blå – potentiale og forbindelser

Norddjurs Kommune skal arbejde for, at den blå kystlinje og det grønne indland skal være forbundet, så der er fysisk sammenhæng mellem oplevelser og overnatningssteder. Vi vil sikre, at de infrastrukturelle forbindelser matcher de ønsker, fremtidens turister har til at være mobile gæster i et lokalområde – det være sig veje, cykelstier, vandreruter eller andet. På den måde sikrer vi adgang til de unikke og spændende oplevelser, Norddjurs har at byde på.

Norddjurs skal have gode forbindelser udadtil. Ligesom det interne forbindelsesnet i Norddjurs skal være stærkt og tilgængeligt, skal netværket også være koblet på forbindelser ud af Norddjurs Kommune, således at turister kan komme til oplevelser i Norddjurs, uanset hvordan de bevæger sig rundt.

Landdistriktsstrategi for Norrdjurs kommune

Bybånd

Det vægtes, at der skabes sammenhængskraft både mellem landsbyerne inden for et lokalområde og mellem by og land. Norrdjurs Kommune har udpeget 4 bybånd, som skal være motorer for udviklingen i Norrdjurs Kommune.

Bybåndenes befolkningsgrundlag og placering skal sikre et fortsat udbud af og adgang til dagligvarebutikker, private- og offentlige services, erhverv med videre for alle borgere i Norrdjurs Kommune.

Ved at styrke bybåndene med deres geografiske spredning sikres det, at alle borgere i landdistrikterne har adgang til vigtige services i relativ nærhed. Landområdernes og landsbyernes fortsatte udvikling afhænger af, at dagligdagen kan fungere for beboerne. Det betyder, at der skal være adgang til blandt andet sundheds-tilbud, børnepasning, skole og ældreomsorg. For de unge handler det om adgang til uddannelse og kultur- og fritidstilbud. Her spiller smidig kollektiv transport, gode vejforbindelser og cykelstier en væsentlig rolle.

Borgernes erfaringer og ideer er væsentlige at inddrage i den kommunale indsats for, at servicetilbuddene løbende kan udvikles og matche fremtidens livsstil og borgernes behov.

For at opnå høj kvalitet kan ikke alle lokalområder have alle typer offentlige services. Derfor skal der være fokus på, hvordan de offentlige services placeres og udfoldes, så der skaber bedst sammenhæng mellem de større byer og landområderne.

Adgang til bredbånd og digitale løsninger skal løbende udvikles og understøttes og er en forudsætning for den digitale udvikling og bosætning i hele Norrdjurs Kommune.

Bosætning

Et liv i landdistrikterne i Norrdjurs skal være kendetegnet ved at være et liv rig på muligheder. Drømme og interesser, som det er svært at prøve af i byen, skal kunne udleves i et liv på landet. Den unikke og mangfoldige natur skal være nemt tilgængelig; brugen af bygninger og arealer nytænkes, og rammerne for iværksættelse udnyttes. Nye beboere kan hente inspiration og støtte hos kreative og opfindsomme borgere i landsbyerne. Samtidig er ro og stilhed et attraktivt, som borgere tilvælger. Det stille liv på landet ses som en kvalitet i sig selv.

De bedste ambassadører til at fortælle om mulighederne i et liv på landet er glade borgere i landdistrikterne. Fastholdelse og udvikling af attraktive landsbyer skal ske gennem et tæt samarbejde mellem borgere og kommunale indsatser. Borgernes egne positive fortællinger er helt centrale for at skabe større bosætning i landsbyerne.

Tilflyttere skal kunne se sig selv i fællesskaberne i landsbyerne. Det er Norrdjurs Kommunes mål at understøtte formidlingen om det gode, aktive liv i landdistrikterne i Norrdjurs.

Øget bosætning hænger tæt sammen med landsbyernes fysiske udseende. Et attraktivt nærmiljø med tidssvarende boliger, en tilpasset bygningsmasse samt adgang til landskab og natur er vigtig.

Norrdjurs Kommune vægter højt, at arbejdet med planlægning, udvikling og forskønnelse foregår i et tæt samarbejde mellem kommune og repræsentanter for de enkelte byer og lokalområder. Norrdjurs Kommune skal samarbejde med byerne om vejledning i forhold til renovering og udvikling af rekreative byrum og friarealer i øvrigt.

Borgerinvolvering og samskabelse på tværs af civilsamfund, forvaltning, politikere og erhvervsliv er et vigtigt fundament i udvikling af landdistrikterne.

Kultur-, fritid-, turisme-, landdistrikt- og købstadsstrategi 2021

Kommunen vil arbejde for at fastholde, styrke og skabe nye arbejdspladser i landområderne, og der skal være fokus på at skabe gode vilkår for etablering og udvikling af egen virksomhed. Mulighederne for udnyttelse af tiloversblevne landbrugsbygninger eller andre typer af erhvervsbyggeri skal synliggøres.

Fællesskaber

En landsbys og et lokalområdes herlighedsværdi og identitet skabes i høj grad gennem dyrkelse af fællesskaber. Social og kulturel sammenhængskraft er et solidt fundament for levedygtige landsbyer.

Livskraftige og blomstrende landsbyer og landområder bygger på lokale ressourcer, hvis drivkraft gennem foreninger, uformelle netværk, gode naboskaber og enkeltpersoner skaber rammer for fællesskab.

Det er Norddjurs Kommunes mål at understøtte nuværende og nye former for samlingssteder og aktiviteter. Lokale drivkræfter skal bakkes op i deres arbejde med at skabe fællesskaber i nærmiljøet. Samtidig skal den enkelte landsbys samspil med nærliggende lokalsamfund understøttes – eksempelvis gennem etablering og støtte til landsbyklynger.

Borgere i landdistrikterne skal inden for relativ nærhed have mulighed for at samles til forskellige aktiviteter både indendørs og udendørs. Udvikling i brugen af områdernes forskellige faciliteter skal understøttes.

Norddjurs Kommune giver med sin natur og lange kystlinje unikke muligheder for et aktivt friluftsliv. Det er Norddjurs Kommunes mål at understøtte en stadig udvikling af adgang til naturen og igangsætte nye aktiviteter, der er med til at fastholde landsbyerne som attraktive bosteder, og som samtidig fremmer både fysisk og mental sundhed.

Købstadsstrategi for Grenaa

Grenaa skal være Norddjurs Kommunes førende handelsby, og byen skal give både egne borgere og turister oplevelsen af "lille storby" gennem faciliteter, tilbud og tilgængelighed, der passer til en by, der er centrum for et stort opland. Som Jyllands mest østlige købstad skal Grenaa markere sig som geografisk modvægt til regionens øvrige større byer og være kendt for at være et sted, hvor købstadens historie, kultur og traditioner omkring søfart, handel, industri og håndværk holdes i hævd.

Med rig og mangfoldig kulturhistorie, unik beliggenhed med skov og strand, et stigende antal turister og næsten halvdelen af kommunens borgere skal byens fulde potentiale bringes i spil. Et spændende og varieret kultur- og fritidsliv skal kendetegne byen og understøtte udviklingen af en allerede stigende turisme. Som porten til Sverige og Anholt og med blomstrende havneområder skal Grenaa være et vartegn, der skal bruges som løftestang for den positive fortælling om Norddjurs Kommune, som et område med muligheder – et område i udvikling.

Grenaa som kommunens lokomotiv inden for kultur, fritid og turisme

Med et solidt befolkningsgrundlag skal det understøttes, at nye tendenser og muligheder inden for kultur- og fritidsområdet afprøves og bruges som erfaring og inspiration i hele kommunen. Udfoldelsesmulighederne inden for kultur og fritid skal i højere grad gøres tilgængelig for turister og dermed støtte turismen. Der sættes fokus på formidling og brug af byens unikke stedbundne kvaliteter med nærheden af det grønne, det blå og et kulturhistorisk bymiljø. Mulighederne for at sammentænke kulturelle oplevelser med outdoor-aktiviteter sætter Grenaa og Norddjurs Kommune på både nationale og internationale landkort.

Købstadens institutioner – vartegn og løftestang for udvikling i hele kommunen

Grenaa er en historisk by for borgerne og turister og skal rumme tilbud og aktiviteter året rundt. Dette kan understøtte turisme, så turister, der besøger byen uden for sæsonen, vil opleve et rigt handelsliv og aktiviteter hele året. Attraktioner og oplevelsessteder såsom Kattegatcentret, Museum Østjylland, Pavillonen, samt købstadens vartegn, Baunhøj Mølle, bør fortsat have fokus på tilbud også uden for turistsæsonen.

Det tætte samarbejde og den fysiske nærhed mellem uddannelsesområdet, ungemiljøer, biblioteket og Grenaa Idrætscenter er en styrke. Synergi mellem kreative uddannelses- og fritidsmiljøer skal markedsføre Grenaa som en alsidig uddannelsesby, der tiltrækker studerende fra hele landet. Her er der mulighed for talentudvikling, der sikre vækstlag af kreative og initiativrige unge.

Let og lige adgang fra by til vandkant – sammentænkning og helhedstilgang

I byplanlægning, anlægstiltag, infrastruktur og fremtidige klimasikring indtænkes kultur, fritid og turisme, hvilket stiller krav om opmærksomhed på historien og samarbejde på tværs af kommunens forvaltninger. Borgere og turister skal opleve byrummet som spændende og med overraskende oplevelser, der er tilgængelige for folk i alle aldre og folk med særlige udfordringer. Der hentes inspiration til at udnytte byrum på nye måder. Der er fokus på hjertet af byen med torv, kirke og historiske bygninger som unik ramme for modtagelse af turister. De fysiske rammer for turismen løftes med moderne og tidssvarende faciliteter, der vil understøtte byens forretningsdrivende og restauratører. Netværksdannelse og samarbejde understøttes på tværs af overnatningssteder, handel, gastronomi og kultur og fritid og styrker dermed turismen. Havneområde og midtby knyttes i højere grad sammen af grønne områder, aktivitetspladser og en levende attraktiv stiforbindelse, der alt sammen samler Grenaa - en æstetisk by, der byder på oplevelser hele året.